

**INDRUMAR DE AFACERI
IN REPUBLICA FEDERATIVA A BRAZILIEI**

Cuprins

I. Mediul de afaceri in Brazilia	pg.1
1. Sistemul investitiilor straine	
2. Forme juridice de intreprinderi	
II. Regimul de comert exterior	pg.1
1. Institutii de interes	
2. Principalele institutii cu atributii in domeniul comertului exterior	pg.2
3. Norme in vigoare in domeniul comertului exterior pentru exporturi	pg.8
4. Regimul de promovare a exporturilor	pg.9
III. Alte informatii	pg.12
1. Regimul vizelor	pg.12
2. Restrictii impuse de vama	pg.12
3. Sarbatori si zile legale nelucratoare	pg.13
4. Reprezentantele diplomatice ale Romaniei in Brazilia	pg.14
5. Brazilia - Informatii generale	pg.15
6. Economia braziliana	pg.17
7. Comertul exterior al Braziliei	pg.19
8. Schimburile cu Romania	pg.21
IV. Asociatii patronale braziliene cu atributii de comert exterior	pg.23

MEDIUL DE AFACERI IN BRAZILIA

1. Sistemul investitiilor straine

Capitalul strain este constituit din bunurile, masinile si echipamentele care intra in Brazilia si sunt destinate productiei de bunuri si servicii, precum si din fondurile introduse in Brazilia pentru activitati economice, de catre persoane fizice sau juridice rezidente sau domiciliata in exterior.

Singurul domeniu in care se mentin restrictii cu privire la intrarea capitalului strain este mass-media, existand reglementarea ca niciun mediu de comunicare, care functioneaza in Brazilia, nu poate avea capital strain in proportie mai mare de 30%.

1.1. Inregistrarea capitalului strain

Intreprinderea receptoare a investitiei straine trebuie sa se inregistreze la Departamentul de Informatica al Bancii Centrale a Braziliei.

1.2. Cifra de afaceri

Nu exista restrictii asupra distributiei castigurilor si transferul lor in exterior. Castigurile obtinute dupa 1 ianuarie 1996 sunt scutite de impozite asupra veniturilor retinute la sursa. Cifrele de afaceri trebuie declarate.

1.3. Reinvestirea beneficiilor

Daca investitorul opteaza pentru reinvestirea beneficiilor, in loc sa le trimita in exterior, acestea pot fi inregistrate drept un nou aport de capital extern, beneficiind de facilitatile fiscale aferente.

1.4. Repatrierea capitalului

Capitalul strain inregistrat la Banca Centrala a Braziliei poate fi repatriat in tara sa de origine in orice moment, nefiind necesara nici o autorizatie speciala prealabila.

1.5. Restrictii la transferul in exterior

Transferul in moneda/valuta in exterior poate suferi restrictii numai daca nu a fost facuta inregistrarea corespunzatoare la Banca Centrala a Braziliei; repatrierea capitalului si inregistrarea reinvestitiilor fiind raportate la momentul inregistrarii titlului de investitie straina.

2. Formele juridice pentru deschiderea de companii sunt:

- firma individuala;
- societatea comerciala pe cote de responsabilitate (Ltda);
- societatea civila (S/C Ltda)
- Societatea anonima (S.A.)
- cooperativa (constituita din cel putin 20 de persoane, care se unesc in mod voluntar, prin intermediul crearii unei societati democratice si colective).

I. REGIMUL DE COMERT EXTERIOR

1. Institutii de interes (de la care se pot obtine date, informatii, studii si reglementari legale despre comertul exterior brazilian):

MINISTERUL ECONOMIEI, COMERTULUI SI RELATIILOR CU MEDIUL DE AFACERI

1. Camera de Comert Exterior – www.mdic.gov.br/camex
2. Ministerul Dezvoltarii, Industrii si Comertului Exterior - Secretariatul de Comert Exterior - <http://www.mdic.gov.br> , www.desenvolvimento.gov.br
3. Ministerul Relatiilor Externe - Secretariatul General pentru Probleme de Integrare, Economice si de Comert Exterior - <http://www.mre.gov.br>
4. Banca Nationala de Dezvoltare Economica si Sociala – BNDES – <http://www.bndes.gov.br>
5. Banca `Banco do Brazil` - <http://www.bancobrasil.br>
6. Confederatia Nationala a Industriilor
7. Federatia Industriilor din Statul São Paulo – FIESP - <http://www.fiesp.org.br>
8. Centrul International de Afaceri - CIN - <http://www.cin.org.br>
9. Reteaua Nationala a Agentilor de Comert Exterior - <http://www.redeagentes.com>
10. Fundatia Centrul de Studii de Comert Exterior (FUNCEX) - <http://www.funcex.com.br>
11. Ministerul de Finante - <http://www.receita.fazenda.gov.br>
12. Alte site-uri utile in care se pot regasi informatii specializate de comert exterior:
 - <http://aliceweb.desenvolvimento.gov.br/> - date despre comertul exterior brazilian
 - www.redeagentes.gov.br - date despre reseaua nationala de agenti de comert exterior
 - www.desenvolvimento.gov.br/siscomex - concepte, coduri nomenclatoare de comert exterior

2. Principalele institutii cu atributii in domeniul comertului exterior

– scurta prezentare -

2.1. Camera de Comert Exterior - CAMEX

Camera de Comert Exterior face parte din Consiliul Guvernului Federal si este formata din ministrul dezvoltarii, industriei si comertului exterior, care o prezideaza, din ministrul - sef al Casei Civile, ministrul de finante, ministrul planificarii si al bugetului, ministrul relatiilor externe si ministrul agriculturii.

CAMEX adopta decizii, coordoneaza politica si activitatile legate de comertul exterior brazilian de bunuri si servicii, inclusiv turismul.

CAMEX serveste ca instrument de dialog si de legatura cu sectorul particular productiv, pentru ca politica de comert exterior sa reflecte necesitatile agentilor economici.

Competente:

- stabilirea directiilor si procedurilor legate de implementarea politicii de comert exterior referitoare la integrarea competitiva a Braziliei in economia internationala;
- coordonarea si orientarea actiunilor organelor care au competenta in domeniul comertului exterior;
- stabilirea directiilor si orientarilor asupra normelor si procedurilor pentru urmatoarele domenii:

MINISTERUL ECONOMIEI, COMERTULUI SI RELATIILOR CU MEDIUL DE AFACERI

- eficientizarea sistemului administrativ;
- abilitarea firmelor pentru desfasurarea de activitati de comert exterior;
- stabilirea nomenclatorului de marfuri;
- analiza exporturilor si importurilor;
- clasificarea si standardizarea produselor;
- marcarea si etichetarea marfurilor;
- regulile de origine si provenienta a marfurilor;
- stabilirea directiilor de negociere de acorduri si intelegeri in domeniul comertului exterior, de natura bilaterala, multilaterala sau regionale; orientarea politicii vamale, aflata in competenta Ministerului de Finante; formularea elementelor de baza ale politicii tarifare de export si de import; stabilirea directiilor si masurilor destinate simplificarii si rationalizarii comertului exterior, investigatiilor referitoare la practicile neloiale de comert exterior precum si politica de finantare a exporturilor

de bunuri si servicii si pentru acoperirea riscurilor de operare, inclusiv relatiile de asigurare a creditelor de export, fara prejudicierea competentelor Consiliului Monetar National si ale Ministerului de Finante; stabileste directiile si coordoneaza politica de promovare a marfurilor si serviciilor in exterior si de informare comerciala; opineaza asupra politicii de taxe de transport international, taxe portuare, aeroportuare si de frontiera, urmarind adaptarea lor la obiectivele politicii de comert exterior; orientarea politicii de subventii pentru imbunatatirea serviciilor portuare, aeroportuare, de transport si de turism, in scopul majorarii exporturilor si prestarilor de servicii pentru beneficiarii orientati catre exterior; stabilirea nivelului impozitelor asupra importurilor, a sanctiunilor antidumping si compensatorii, provizorii si definitive si de salvagardare si eventualele suspendari (prin rezolutii CAMEX).

CAMEX are un Comitet de conducere si un Secretariat Executiv.

2.2. Ministerul Dezvoltarii, Industrii si Comertului Exterior

Competente:

Ministerul Dezvoltarii, Industrii si Comertului Exterior, MDIC, are competente in urmatoarele domenii:

- politica de dezvoltare industriala, comerciala si de servicii;
- proprietatea intelectuala si transferul de tehnologie;
- metrologie, stabilirea de norme de calitate industriala;
- politica de comert exterior;
- reglementarea si stabilirea de programe si normative referitoare la comertul exterior;
- aplicarea mecanismelor de aparare comerciala;
- participarea la negocieri internationale, referitoare la comertul exterior;
- elaborarea politicii de sprijin a microintreprinderilor si a micilor intreprinderi mestesugaresti;
- efectuarea activitatilor de registru comercial.

In domeniul comertului exterior, in cadrul MDIC functioneaza:

- Secretariatul de comert exterior;
- Departamentul de operatiuni de comert exterior;
- Departamentul de negocieri internationale;
- Departamentul de aparare comerciala;
- Departamentul de planificare si dezvoltare a comertului exterior

Principalele lor **atributii** sunt:

2.2.1. Secretariatul de Comert Exterior (SECEX):

- formularea propunerilor si a programelor de comert exterior si stabilirea normelor de aplicare;
- propunerea de masuri de politica fiscala si de schimb valutar, de finantare, de recuperare a creditelor pentru export, pentru asigurari, pentru transport si promovare comerciala;
- propunerea de masuri care sa armonizeze folosirea de instrumente vamale, in scopul stabilirii politicii de comert exterior, precum si propunerea de nivele de taxe vamale de import si modificarea lor;
- participarea la negocierea de acorduri si intelegeri internationale din domeniul comertului exterior;
- aplicarea mecanismelor de aparare comerciala;
- sprijinirea firmelor exportatoare nationale, aflate in cercetari externe de aparare comerciala;
- executa lucrarile de secretariat executiv al Consiliului National al Zonelor de Pregatire a Exporturilor.

2.2.2. Departamentul de Operatiuni de Comert Exterior:

- elaborarea, sprijinirea si avalizarea studiilor de evolutie a comercializarii produselor si marfurilor strategice pentru comertul exterior brazilian, pe baza parametrilor de competitivitate si disponibilitate mondiala;
- executarea programelor guvernamentale in domeniul comertului exterior;
- autorizarea operatiunilor de import si de export si emiterea documentelor, inclusiv atunci cand sunt cerute prin acorduri bilaterale si multilaterale, semnate de Brazilia;
- reglementarea procedeeleor operationale ale activitatilor de comert exterior;
- administrarea Sistemului Integrat de Comert Exterior - SISCOMEX;
- colectarea, analizarea, sistematizarea datelor si informatiilor statistice de comert exterior.

2.2.3. Departamentul de Negocieri Internationale:

- negocierea si promovarea studiilor si initiativelor destinate sprijinirii si orientarii participarii braziliene la negocierile de comert exterior;

MINISTERUL ECONOMIEI, COMERTULUI SI RELATIILOR CU MEDIUL DE AFACERI

- realizarea activitatilor de comert exterior, impreuna cu organismele abilitate si participarea la acordurile internationale;
- coordonarea lucrarilor pregatitoare de participare la negocierile tarifare in cadrul acordurilor internationale si prezentarea de propuneri pentru retragerea unor concesi;
- studierea si propunerea modificarii Tarifului Extern Comun si a Normelor Comune ale MERCOSUR;
- administrarea, in Brazilia, a Sistemului General de Preferinte Vamale, SGP si a Sistemului Global de Preferinte Comerciale, SGPC;
- actioneaza permanent pentru inlaturarea restrictiilor la exporturile braziliene si recomanda aplicarea masurilor corespunzatoare pe plan intern si extern.;
- coordonarea interna si participarea la negocierile internationale referitoare la regimul originii, restrictiilor tarifare si solutionarea divergentelor;
- promovarea legaturilor organelor guvernamentale cu sectorul particular, in scopul compatibilizarii actiunilor destinate dezvoltarii comertului exterior brazilian;
- reprezentarea ministrului in cadrul Comisiei Comerciale a MERCOSUL, CCM;
- coordonarea, pe plan intern, a Comitetelor Tehnice si a Comisiei de Comert a MERCOSUL.

2.2.4. **Departamentul de Aparare Comerciala:**

- examinarea provenientei si a legitimitatii cererilor de deschidere a investigatiilor de dumping, de subventii si de salvagardare, pentru apararea productiei nationale;
- propunerea, deschiderea si realizarea investigatiilor pentru aplicarea de masuri antidumping, compensatorii si de salvagardare;
- recomandarea aplicarii masurilor de aparare comerciala prevazute de acordurile corespunzatoare ale Organizatiei Mondiale a Comertului, OMC;
- participarea la tratativele OMC, referitoare la normele si aplicarea acordurilor de aparare comerciala;
- participarea la negocierile internationale referitoare la apararea comerciala;
- participarea la investigatiile de aparare comerciala, deschise de terte tari contra exporturilor braziliene si acordarea de asistenta exportatorilor, alaturi de alte organe guvernamentale sau ale sectorului particular.

2.2.5. **Departamentul de Planificare si Dezvoltare a Comertului Exterior:**

- elaborarea si urmarirea executarii politicii si programelor de comert exterior;
- elaborarea de propuneri de planificare a actiunilor guvernamentale din domeniul comertului exterior;

MINISTERUL ECONOMIEI, COMERTULUI SI RELATIILOR CU MEDIUL DE AFACERI

- elaborarea de studii de piata si de produse strategice, pentru dezvoltarea exporturilor braziliene;
- planificarea si executarea programelor de capacitare a comertului exterior, dedicate intreprinderilor mici si mijlocii;
- planificarea si actualizarea Programelor de Dezvoltare a Culturii de Export;
- participarea la forumuri si comitete internationale, la manifestari legate de dezvoltarea comertului international si a comertului electronic;
- elaborarea si editarea de materiale tehnice pentru orientarea activitatii de export;
- planificarea actiunilor destinate logisticii comertului exterior;
- propunerea de reglementari pentru politica de credite si de finantare a exporturilor, in special a Programului de Finantare a Exporturilor, PROEX;
- dezvoltarea si participarea, in colaborare cu celelalte organe abilitate, la politica de Asigurare a Creditului pentru Export, SCE;
- participarea la problemele Comitetului de Avalizare a Creditelor Externe;
- acordarea sprijinului tehnic si administrativ pentru Comitetul National al Zonelor de Pregatire a Exporturilor.

2.3. Ministerul Relatiilor Externe

In cadrul atributiilor sale de aplicare a politicii guvernului brazilian in domeniul relatiilor externe, **MRE** asigura exercitarea si mentinerea relatiilor cu guvernele tarilor straine si cu organisme internationale.

Ministerul Relatiilor Externe este structurat astfel:

- secretariatul general de relatii externe;
- subsecretariatul general pentru serviciul extern;
- subsecretariatul general pentru probleme politice;
- subsecretariatul general pentru probleme de integrare, economice si de comert exterior. In cadrul lui functioneaza Departamentul de Promovare Comerciala (DPR).

Departamentul de Promovare Comerciala - DPR este insarcinat cu planificarea si executarea programelor si activitatilor de promovare comerciala.

Ca organ responsabil de functionarea Sistemului Brazilian de Promovare Comerciala, acesta sprijina intreprinderile braziliene in eforturile lor pentru export, prin informarea lor asupra oportunitatilor comerciale, de investitii si de transfer de tehnologie, prin intermediul Retelei Braziliene de Promovare Comerciala, **BRAZILTRADENET** (www.braziltradenet.gov.br) si despre manifestari internationale (targuri si expozitii, misiuni comerciale, seminarii), care contribuie la promovarea imaginii Braziliei si a capacitatii sale productive si tehnologice.

In cadrul DPR functioneaza trei divizii:

- Divizia de Informare Comerciala;
- Divizia de Programe de Promovare Comerciala;

- Divizia de Operatiuni de Promovare Comerciala.

2.3.1. **Divizia de Informare Comerciala, DIC**, este unitatea Departamentului de Promovare Comerciala responsabila cu investigarea, recoltarea, procesarea, urmarirea si difuzarea, in Brazilia si in exterior, de informatii asupra oportunitatilor comerciale si de investitii.

Principalele sale atributii sunt:

- culegerea si difuzarea de "Oportunitati Comerciale" si de investitii, prin intermediul Retelei Braziliene de Promovare Comerciala, BrazilTadeNet.;
- realizarea de studii si de investigatii de piata, in Brazilia si in exterior;
- identificarea obstaculelor la exporturile de produse braziliene pe pietele specifice;
- monitorizarea "Registrului Intreprinderilor Braziliene" si a "Registrului Intreprinderilor Straine" prin intermediul BrazilTrade Net;
- elaborarea unor publicatii din seria "Cum sa export pentru.....", tari specifice pietelor integrate.

2.3.2. **Divizia de Programe de Promovare Comerciala** - este unitatea Departamentului de Promovare Comerciala care raspunde de planificarea si acordarea sprijinului logistic pentru activitatile de promovare comerciala.

Principalele atributii se refera la:

- planificarea si administrarea activitatilor Sistemului Brazilian de Promovare Comerciala;
- pregatirea si capacitarea resurselor umane din sectoarele publice si particulare, din domeniul comertului exterior;
- orientarea si participarea la executarea activitatilor retelei Sectorului de Promovare Comerciala din cadrul Ambasadelor si Consulatelor Generale ale Braziliei;
- orientarea si participarea la executarea activitatilor retelei Punctelor Focale ale Sistemului de Promovare a Investitiilor si Transferului de Tehnologie pentru Intreprinderi;
- elaborarea, executarea si participarea la programele, proiectele si activitatile de cooperare tehnica in domeniul promovarii comerciale, in tara si in strainatate;
- dezvoltarea, perfectionarea si intretinerea tehnica a Retelei Brazilene de Promovare Comerciala (BrazilTradeNet).

2.3.3. **Divizia de Operatiuni de Promovare Comerciala** - este unitatea Departamentului de Promovare Comerciala insarcinata cu sprijinirea si organizarea de actiuni promotionale si institutionale, care sa contribuie la expansiunea exporturilor braziliene, la atragerea investitiilor straine si a noilor tehnologii si la sporirea afluentei turistilor in Brazilia.

Principalele sale atributii se refera la:

- sprijinirea misiunilor comerciale braziliene in exterior;
- sprijinirea vizitelor delegatiilor si a misiunilor de importatori straini, aflate in Brazilia;

- sprijinirea organizarii de seminarii sau a altor evenimente de popularizare a realizarilor intreprinderilor braziliene;
- organizarea si coordonarea participarilor braziliene la targuri, expozitii si la alte evenimente externe de promovare;
- sprijinirea realizarii de intalniri de afaceri, destinate majorarii exporturilor braziliene si atragerea investitorilor straini;
- participarea la negocierea de acorduri bilaterale de cooperare turistica;
- rezolvarea problemelor legate de turism, alturi de Organizatia Mondiala a Turismului, de MERCOSUL si de alte entitati multilaterale;
- colaborarea cu entitati de promovare turistica la planificarea si realizarea de actiuni in exterior, in scopul amplificarii fluxurilor de turisti catre Brazilia si captarea de investitii pentru sectorul de infrastructura a tarii.

2.4. Banca Nationala de Dezvoltare Economica si Sociala (BNDES)

Operatiunile pot fi realizate direct cu BNDES sau prin intermediul institutiilor financiare de credit braziliene sau straine.

Principalele domenii de activitate ale BNDES se refera la:

- modernizarea sectoarelor de productie;
- dezvoltarea sociala si urbanistica;
- intreprinderile mici si mijlocii;
- privatizarea;
- pietele de capital;
- actiuni regionale;
- export.

In domeiul exporturilor, BNDES ofera exportatorilor brazilieni sau importatorilor de produse braziliene, linii de credit pe termen lung, in conditii de competitivitate fata de cele existente pe piata internationala.

Prin intermediul programului "Produse de Export", finanteaza exporturile de bunuri de capital si de servicii, cu prioritate pentru produsele cu mai mare valoare adaugata.

3. Norme in vigoare in domeniul comertului exterior pentru exporturi:

- Moneda nationala fluctueaza liber pe piata valutara. In prezent cursul valutar este de 1 US\$ = 4,18 Reali (ianuarie 2020).
- Exportatorii sunt obligati sa-si lichideze la Banca Centrala a Braziliei devizele obtinute din exporturi.
- Plata importurilor de bunuri si servicii se face pe piata unica si libera de schimb.
- Termenele de plata a importurilor si serviciilor sunt stabilite prin norme ale autoritatilor braziliene si variaza intre 45 si 360 de zile de la data livrarii marfii, functie de tipul produsului.

MINISTERUL ECONOMIEI, COMERTULUI SI RELATIILOR CU MEDIUL DE AFACERI

- Produsele din Nomenclatorul Vamal Comun al MERCOSUL au fost impartite in cinci anexe, pe pozitii tarifare:

Anexa I: produse critice, necesare pentru sanatate, materii prime si bunuri intermediare de prima necesitate;

Anexa II: bunuri de capital;

Anexa III: marfuri generale;

Anexa IV: marfuri generale;

Anexa V: alte marfuri, neincluse in anexele I - IV.

Reglementarile pentru plata la extern a marfurilor importate prevad urmatoarele termene, de la data imbarcarii marfii:

produsele din Anexa I, plata in avans sau la vedere; produsele din Anexa II, plata la max. 180 de zile pentru importurile de pana la 200 mii US\$; produsele din Anexa III, plata la max. 180 de zile; produsele din Anexa IV, plata la max. 90 de zile; produsele din Anexa V, plata la max. 360 de zile.

4. Regimul de promovare a exporturilor

4.1. Masuri fiscale:

- scutirea de plata impozitului PIS/Cofins (programe de integrare sociala/contributii pentru scopuri sociale) pentru produsele destinate exportului;
- reducerea costului pentru campania de promovare comerciala a produselor braziliene in alte tari;
- aprobarea importului si a cumpararii de componente de pe piata locala, cu exonerarea lor de impozite, pentru fabricarea de produse destinate exportului;
- scutirea de plata IPI (impozitul asupra produselor industrializate) pentru intreprinderile considerate preponderent exportatoare (acelea care in anul anterior, au avut, mai mult de 80% din veniturile brute totale provenite din exporturi) .

4.2. Masuri privind finantarea:

- amplificarea resurselor oferite de BNDES pentru exporturi (limita totala a operatiunilor de export finantate de catre BNDES este de 50 ml usd pentru un aplicant, incepand cu 01.01.2014);
- stimularea internationalizarii intreprinderilor braziliene, prin acordarea de catre BNDES, de linii de credit pentru investitii in strainatate; pentru amplificarea exporturilor, in principal prin accesul la canalele de distributie;
- acordarea de linii de credit pe termen scurt pentru substituirea liniilor externe.

4.3. Simplificare si debirocratizare:

- implementarea unei politici de stimulare a exporturilor si a comertului exterior;
- reducerea costurilor de administratie in folosirea drawback electronic;

- retragerea restrictiilor si controalelor la exportul de produse, in special pentru produsele agricole.

4.4. Facilitati rezultate din Acordurile de asociere, de liber schimb, etc.

Brazilia este membru fondator al MERCOSUL din luna martie 1991, cand a fost semnat Tratatul de la Asunción.

Cu unele exceptii, schimbul de bunuri la nivel subregional este liber de taxe vamale si de bariere netarifare. Sectorul auto si cel al productiei de zahar au regimuri speciale in cadrul comertului interzonal, urmand a fi liberalizate complet intr-o etapa viitoare.

Pentru a fi considerat produs national, valoarea materialelor, a energiei si a manoperei incorporate pe plan local trebuie sa fie de minim 60%.

S-a stabilit o schema generala pentru liberalizarea comertului cu servicii, intr-un termen maxim de 10 ani, iar pe termen mediu se prevede eliminarea barierelor din calea mobilitatii fortei de munca si armonizarea politicilor macroeconomice intre statele membre.

Din anul 1995 tarile membre ale MEROCSUL au stabilit o politica comerciala uniforma fata de terti, respectiv au adoptat Tariful (vamal) Extern Comun, AEC, care acopera peste 85% din produsele comercializate de MERCOSUL. Aplicarea in intregime a AEC a fost prevazuta pentru anul 2006, dar nu a fost concretizata inca, existand dificultati si tensiuni la nivelul statelor membre, in special intre Brazilia si Argentina.

Tariful vamal comun al MERCOSUL poate fi consultat pe site-ul www.mdic.gov.br

4.5. Cronograma de convergenta a produselor sensibile spre comertul liber intrazonal

A fost stabilit un cos de produse care, fiind considerate sensibile, s-au mentinut in afara Acordului de Liber Schimb al Conului de Sud. Pentru aceste produse s-a stabilit un regim de Convergenta, care sa ofere industriilor nationale timpul necesar readaptarii productiei.

Initiativa a inceput in anul 1995 iar procesul a fost incheiat, pentru majoritatea produselor, in 1999, ramanand exceptate doar sectorul auto si cel al zaharului.

Din acel moment, bunurile vor circula liber intre tarile membre ale MERCOSUL.

MERCOSUL a semnat cu Uniunea Europeana un Acord Cadru Interregional de Cooperare (15.12.1995, la Madrid) care are ca obiectiv principal crearea cadrului necesar desfasurarii negocierilor pentru incheierea unui Acord de Liber Comert. Cele doua parti au prezentat propuneri pentru liberalizarea comertului bilateral cu bunuri, servicii si achizitii guvernamentale.

Obiectivul MERCOSUL este acela de creare a unei zone de liber comert care sa includa toate produsele, sa elimine toate barierele tarifare si netarifare, care impiedica sau distorsioneaza accesul deplin pe pietele bilaterale.

In prezent, cca 60% din exporturile de produse agricole si cca 53% din exporturile de produse industriale ale MERCOSUL intra fara taxe vamale in Uniunea Europeana.

In cadrul Asociatiei Latino-Americane de Integrare, ALADI, din care mai fac parte Argentina, Bolivia, Columbia, Chile, Ecuador, Mexic, Paraguay, Uruguay si Venezuela, au fost incheiate urmatoarele acorduri:

MINISTERUL ECONOMIEI, COMERTULUI SI RELATIILOR
CU MEDIUL DE AFACERI

- Acord de Complementare Economica a Tarifelor vamale pentru tari din afara MERCOSUL;
- Acorduri economice intre Bolivia, Chile si Uruguay, in domeniul hidrocarburilor;
- Acord de transport fluvial pentru Canalul Paraguay - Parana.

La nivelul blocurilor subregionale sunt acorduri semnate intre MERCOSUL si Piata Comuna Centro-Americana, MCCA si intre MERCOSUL si Comunitatea Andina de Natiuni.

III. ALTE INFORMATII

1. Regimul vizelor

Persoanele oficiale române, posesoare de pasapoarte diplomatice, nu necesita viza braziliana de intrare in aceasta tara.

Posesorii de pasapoarte simple sunt scutiti de obligatia obtinerii unei vize pentru a intra, tranzita si ramane pe teritoriul Braziliei pentru o perioada de pana la 90 zile, care poate fi prelungita fara ca durata totala a sederii sa depaseasca 180 zile de la data primei intrari. Cetatenii români care intra pe teritoriul Braziliei cu intentia de a ramane mai mult de 90 zile, de a munci, de a exercita o profesie sau a studia, trebuie sa obtina vizele corespunzatoare inainte de intrare.

Viza de intrare in Brazilia se solicita la:

Ambasada Republicii Federative a Braziliei în România

Cancelaria: Bucuresti, B-dul Aviatorilor nr.40, Sector 1

Telefon: (0040-21) 230.11.30

Protocol: (0040-21) 230.11.16

Fax: (0040-21) 230.15.99

E-mail: brasemb.bucareste@itamaraty.gov.br	(adresă generală)
consular.bucareste@itamaraty.gov.br	(Sectorul consular)
ambassador.bucareste@itamaraty.gov.br	(Protocol)
economico.bucareste@itamaraty.gov.br	(Sectorul economic)
cultural.bucareste@itamaraty.gov.br	(Sectorul cultural)

Program de lucru: luni-vineri 09.00-17.00

Program de lucru cu publicul: 10.00-13.00 (cu exceptia sarbatorilor legale)

Website: bucareste.itamaraty.gov.br

Facebook: <http://www.facebook.com/pages/Ambasada-Braziliei-la-Bucuresti/262928487113632>

Twitter: <https://twitter.com/BUCBREM>

Ambasador: E.S. Dl. Eduardo Augusto IBIAPINA de SEIXAS

2. Restrictii impuse de vama la intrarea si iesirea din Brazilia:

- nu este permisa introducerea de alimente de origina animala sau vegetala, fructe, proaspete sau preparate;
- este interzisa scoaterea din tara a unor sume, in numerar, mai mari de 10 mii US\$.

3. Sarbatori si zile legale nelucratoare:

Data	Denumire	Observatii
1 ^o ianuarie	Confraternizare Universala	-
Data	Denumire	Observatii
21 aprilie	Tiradentes	Omagiul martirilor Inconfidência Mineira
1 mai	Ziua Internationala a Muncii	Omagiu adus muncitorilor
7 septembrie	Independenta	Proclamarea Independentei de Portugalia
12 octombrie	Nossa Senhora Aparecida	Protectoarea Braziliei-sarbatoare religioasa
2 noiembrie	Finados	Ziua Mortilor
15 noiembrie	Proclamarea Republicii	Transformarea Imperiului in Republica
25 decembrie	Craciun	Craciun

Sarbatori cu date mobile ale Crestinismului - Biserica Catolica

Data	Observatii
Carnaval	Traditionala sarbatoare populara care precede Quaresma catolica; carnavalul brazilian este marcat de ziua libera de marti dinainte de miercurea cenusii , insa in

	mod traditional, este zi libera si ziua de luni, formandu-se astfel 4 zile libere de carnaval.
Vinerea Mare	Data crestina: Vinerea dinaintea Sarbatorii Pastelui (catolic)
Corpus Christi	Data la care Biserica Catolica comemoreaza Procesiunea Solemna.

4. Reprezentantele diplomatice ale României in Brazilia

4.1. Ambasada României la Brasilia

Embaixada da Romênia

Ambasador: E.S. domnul Stefan Mera
SEN - Avenida das Nações, Lt 06
CEP: 70 456-900, Brasilia, DF - BRASIL
Tel: + (55 61) 3226 0746
Fax: + (55 11) 3226 6629
e-mail: romenia@solar.com.br
site: <http://www.mae.ro/romanian-missions/3169#887>

4.2. Consulatul General al României la Rio de Janeiro

Consulado Geral da Romênia

Consul General: dl. Radu Sarbu
Rua Cosme Velho, nr. 526, Bairro Laranjeiras
CEP: 22 241-090, Rio de Janeiro, RJ - BRASIL
Tel: + (55 21) 2556 4799
Fax: + (55 21) 2557 9694
e-mail: consrom@veloxmail.com.br
site: www.cons-gen-romania-rio.com

4.3. Biroul Comercial al României din São Paulo

Escritorio Comercial da Romênia em São Paulo

Consilier economic:

Alameda Casa Branca 327, ap. 23 Bloco B
CEP 01 408-900
São Paulo SP - BRASIL
Tel: + (55 11) 33 75 0696 ; + (55 11) 97640 43 22
e-mail: ro_comercio@yahoo.com.br
blog: <http://romenia-ofcomsp-brasil.blogspot.com/>

5. BRAZILIA - Informatii generale

(Drapel)

(Stema)

Lema: Ordine si Progres

Capitala	Brasília 15°45'S 47°57'O
Cel mai mare oras	São Paulo
Limba oficiala	portugheza
Guvern - Presedinte	republica federativa Michel Temer
Independenta - declarata - recunoscuta - republica	de Portugalia 7 septembrie1822 29 august1825 15 noiembrie1889
Suprafata - totala	8.514.876,599 km² (5°)

Populatie

- recensamant (aug.2013)	201.018.170 locuitori
- densitate	23,6 ocuitori/km² (182°)

PIB	2019
- total	1.868 miliarde USD

MINISTERUL ECONOMIEI, COMERTULUI SI RELATIILOR CU MEDIUL DE AFACERI

- pe cap de locuitor	11.026 USD
- crestere economica	1,2% (2019)
IDH (2019)	0,792 (68°) – mediu
- speranta de viata	74,28 ani (78°)
- mortalitate infantila	25,8/mil nasc. (98°)
- analfabetism	11,60% (87°)
Moneda	Real (BRL)
Fus orar	Vara: ora României -6 Iarna: ora României -4
Clima	tropicala, ecuatoriala, subtropicala si semi-arida
Org. internationale	ONU (OMC), Mercosul, OEA, CPLP, ALADI, OTCA, CSN, CI-A, UL
Cod. ISO	BRA
Cod. Internet	.br
Cod. telef.	+55
Site guvernamental	www.brasil.gov.br

Republica Federativa Brazilia este a treia tara ca marime si a doua ca populatie din Americi si a cincea ca suprafata din lume. Suprafata totala este de 8.514.876,599 km² si este localizata in partea central-orientala a Americii de Sud. Granitele sunt: la nord – cu Venezuela, Guiana, Suriname si Guiana Franceza; la est si sudest - Oceanul Atlantic; la sud - Uruguay; la sudest - Argentina si Paraguay; la vest - cu Bolivia si Peru, si la nord-est - Columbia. Unicele tari sud-americeane care nu au granita cu Brazilia sunt Chile si Ecuador.

Conform Constitutiei din 1988, Brazilia este o Republica Federativa Prezidentiala, de inspiratie americana. Sistemul legislativ brazilian urmeaza traditia romano-germanica. Puterea Executiva este exercitata de catre Presedinte, care cumuleaza functiile de sef de Stat si sef al Guvernului, ales la fiecare patru ani. Concomitent cu alegerile prezidentiale, se voteaza pentru Congresul National, sediul Puterii Legislative, impartit in doua camere parlamentare, Camera Deputatilor cu mandat de 4 ani si Senatul Federal, ai carui membri posedea mandate de 8 ani si sunt alesi, cate o treime si doua treimi, la fiecare 4 ani.

Brazilia este impartita in 26 State si un District Federal, si este subdivizata in 5.564 municipii.

Brazilia si-a castigat independenta in 7 septembrie 1822 si s-a transformat in monarhie, condusa de D. Pedro I, urmat de D. Pedro II. In 1889 este proclamata Republica, mentinuta pana in zilele noastre.

Colonizata de catre Portugalia, Brazilia este unica tara de limba portugheza din America Latina. Religia dominanta este catolicismul, fiind tara cu cel mai mare numar de catolici din lume. Societatea braziliana este una dintre cele mai multi-rasiale din lume, 45% din populatie are origine africana si o parte semnificativa are ascendenta indigena. Majoritatea brazilienilor au ascendenta portugheza. In multe regiuni din centrul-sud al tarii, se intalnesc descendentii de imigranti care formeaza majoritatea populatiei. Brazilia are cea mai mare populatie de origine italiana in afara Italiei si cea mai mare populatie japoneza din afara Japoniei, plus o notabila colonie a diasporei germane.

Brazilia este a 8-a putere economica mondiala dupa Produsul Intern Brut, conform Bancii Mondiale in 2018. Contributia Braziliei la PIB-ul mondial este de 3,62%.

Din punct de vedere al productivitatii, Brazilia se situeaza pe locul 57 in lume in anul 2019.

In prezent Brazilia se situeaza **printre primele 20 tari exportatoare din lume.**

Brazilia este apreciata ca o tara cu mare potential, precum Rusia, India si China, facand parte din asa-numitul grup BRICS, al tarilor emergente. Politica externa adoptata de catre Brazilia priorizeaza aliantele dintre tarile in curs de dezvoltare, pentru a negocia cu tarile bogate.

6. Economia braziliana

6.1. Prezentare generala

Republica Federativa Brazilia este a treia tara ca marime si a doua ca populatie din Americi si a cincea ca suprafata din lume, cu o suprafata totala de 8.514.876,599 km² si o populatie de aproximativ 207,8 milioane de locuitori. Brazilia este impartita in 26 State si un District Federal, si este subdivizata in 5.564 municipii. Brazilia reprezinta **a 7-a putere economica mondiala dupa Produsul Intern Brut, conform Bancii Mondiale in 2015.** In anul 2015, Brazilia s-a clasat pe locul 115 din 189 intr-un clasament al Bancii Mondiale privind nivelul de deschidere al mediului de afaceri. Moneda nationala fluctueaza liber pe piata valutara. In prezent cursul valutar este de 1 US\$ = 3,25 Reali (septembrie 2016).

• PIB	1.868 miliarde USD (2019)
• PIB/capita	11.026 USD (2019)
• Crestere economica	1,2 % in 2019
• Importuri	230,496 miliarde in 2019
• Exporturi	261,482 miliarde USD in 2019
• Sold Balanta Comerciala	+ 30.986 miliarde USD in 2019;

MINISTERUL ECONOMIEI, COMERTULUI SI RELATIILOR CU MEDIUL DE AFACERI

• Rezerva valutara	386 miliarde USD (2019)
• Investitii straine directe in Brazilia	162,747 miliarde USD (total 2019)
• Rata inflatiei	4.31% (2019);
• Rata somajului	11,0 % 2019;
• Datoria externa	87,89 % PIB (2018)

Principalele produse exportate si importate

Soldul comercial barazilian pentru anul 2018 a inregistrat un excedent de 58.689 milioane dolari. Exporturile au fost de 239.889 milioane de dolari, cu o variatie de 10,1% mai mult in raport cu valoarea exporturilor din 2017 si importurile de 181.231 milioane dolari, cu 20% mai mari decat valoarea importurilor din anul precedent. In 2018, 14% din exportul total al Braziliei, ale carei destinatii principale au fost China (81%), Spania (2,22%) ;i Olanda (1,6%). Principalele produse exportate au fost soia si derivatele sale (16%), uleiuri petroliere brute (12%).

In ceea ce priveste importurile, acestea corespund in principal produselor fabricate (85% din totalul importurilor din 2018), urmate de produse de baza sau primare (10,4% din total) si produse semifabricate (4,5% din total). Principalele produse importate au fost combustibili minerali, petrol sau uleiuri bituminoase (14,4%), masini, aparate si materiale electrice (12%), reactoare nucleare si cazane (10,5%), piese si bucati pentru autovehicule si tractoare (7,7%), produse chimice (5,8%), barci si alte dispozitive plutitoare (5,4%) si ingrasaminte chimice (4,7%).

In 2019, tendinta anilor precedenti a continuat. Astfel, 12% din exportul total la Braziliei, ale carei destinatii principale a fost China (81%), Spania (2,22%) si Olanda (1,6%), a fost uleiuri petroliere brute (113) si soia si derivatele sale (16%).

In ceea ce priveste importurile, acestea corespund in principal produselor fabricate (85% din totalul importurilor in 2019), urmate de produse de baza sau primare (9,8% din total) si produse semifabricate (4,6%). Pe produse, cele mai importate au fost combustibili minerali, petrol sau uleiuri bituminoase (13,5%), masini, aparate si materiale electrice (12,4%), reactoare nucleare si cazane (12%), piese si parti pentru autovehicule si tractoare (6,9%), produse chimice (6,1%), ingrasaminte (5,1%).

Una din caracteristicile politicii comerciale externe a Braziliei in ultimii ani a fost de diversificarea geografica activa in cautarea de noi parteneri comerciali. Acest lucru a fost numit ~nova geografia comerciala~, cu scopul de a reduce greutatea tarilor dezvoltare in comertul exterior brazilian. In acest fel, tari precum China, India sau Venezuela si regiuni, cum ar fi America Latina, Orientul Mijlociu sau Asia, au castigat o importanta mai mare. Cu toate acestea, SUA, Japonia si Uniunea Europeana sunt inca parteneri comerciali importanti ai Braziliei.

7. COMERTUL EXTERIOR AL BRAZILIEI

Sectorul exterior brazilian a suferit o schimbare structurala reala la inceputul anilor 2000, de la a fi unul dintre punctele slabe ale economiei braziliene, cu un deficit de cont curent endemic care a impus intrarea unui volum important de capital extern pentru a echilibra balanta de plati, la a deveni in 2003 unul dintre motoarele redresarii economice a Braziliei.

Totusi, aceasta etapa s-a incheiat in 2008, cand s-a inregistrat din nou un deficit de cont curent, ajungand la 28.192 milioane de dolari (echivalent cu 1,8% din PIB). In termeni absoluti, acesta a fost cel mai mare rezultat negativ din 1998 si a inchis o perioada excedentara de cinci ani.

De atunci, datele privind deficitul de cont curent nu au parasit cifrele rosii, atingand cel mai mare deficit de cont curent din ultimii 40 de ani in 2014, cu un deficit de 104.181 milioane dolari (4,1% din PIB). Desi, in 2015, deficitul a fost redus la jumatate, ajungand la -58.942 milioane dolari, in 2016 si 2017 a existat un deficit de 23,507 milioane de dolari. Atat in 2018 (2,2% din PIB) cat si in 2019 (2,8% din PIB), deficitul de cont curent a crescut din nou de la 41,51 miliarde USD la 50,762 miliarde dolari.

La randul sau, soldul comercial (marfuri) din Brazilia a inregistrat in mod traditional rezultate pozitive si a atins maximul istoric in 2017. Conform datelor publicate de Ministerul Industriei, Comertului Exterior si Serviciilor (MDIC), Brazilia a inchis 2017 cu un excedent record de 66.989 milioane dolari, datorita exporturilor in valoare de 217.740 milioane de dolari, o crestere de 18,5% fata de 2016, cel mai mare rezultat din 2014. De asemenea, importurile au avansat cu 10,5% in raport cu anul precedent, ajungand la 150700 de milioane de dolari. In 2018, soldul comercial brazilian a acumulat un sold excedent de 58.689 milioane de dolari, ca urmare a exporturilor care au crescut cu 10,2% de la an la an si a importurilor care au avansat cu 20,2%, comparativ cu anul precedent. In 2019, excedentul balantei comerciale prezinta o reducere cu 23% fata de cea din 2018, sintundu-se la 40.782 milioane de dolari, cu o scadere a exporturilor cu 6,3% si 0,8% in importuri comparativ cu anul precedent. Contul primar (deficit de 56.059 milioane de dolari) si servicii (in mod traditional cu deficit, cu un deficit de 35.139 milioane de dolari) a ramas la niveluri similare cu cele din 2018, desi cu un excedent comercial cu 25% mai mic decat in 2019. In consecinta, deficitul de cont curent a revenit la un nivel similar celui din 2015 (58.942 de milioane de dolari).

7.1. SCHIMBURILE COMERCIALE CU Uniunea Europeana

Uniunea Europeana a fost principalul client al Braziliei, potrivit datelor Ministerului Industriei, Comert Exterior si Servicii (MDIC) brazilian. Cu toate acestea, incepand cu 2009, Asia (cu exceptia Orientului Mijlociu) a depasit Uniunea Europeana, eliminand prima pozitie ca principal client al Braziliei. Aceasta situatie a fost mentinuta de atunci, astfel incat in 2019, exporturile din Brazilia in Asia au reprezentat – potrivit Ministerului Economiei – 93 231 milioane de dolari (+0,06% fata de 2018), urmate de America de Nord cu 37.995 milioane de dolari (+3,94%), apoi Uniunea Europeana cu 35.896 milioane (-14,75% fata de 2018). America de Sud are 27.951 milioane de dolari (-20,52%), Mercosur

MINISTERUL ECONOMIEI, COMERTULUI SI RELATIILOR CU MEDIUL DE AFACERI

cu 14.749 milioane de dolari (-29,2%), Orientul Mijlociu cu 10.812 milioane de dolari (+10,69%) si America Centrala si Caraibe cu 4.570 de milioane de dolari (-19,33%).

In ceea ce priveste importurile, in 2019 si conform datelor Ministerului Economiei, Asia (exclusiv Orientul Mijlociu) a continuat sa ocupe primul loc, depasind UE, care in mod traditional ocupase acel loc.

Astfel, Asia a fost primul furnizor catre Brazilia cu 59.126 milioane dolari (-0,23% fata de 2018), urmata de Europa cu 41.559 milioane de dolari (-1,47%), America de Nord cu 36.551 milioane de dolari (+1,17%), UE cu 33.346 milioane dolari (-4,08% comparativ cu 2018) si America de Sud cu 23.657 milioane de dolari (-6,95%). In functie de tara, in UE, principalii furnizori din 2019 au continuat sa fie Germania, pe locul trei in clasamentul global, cu 10.280 milioane de dolari (-3% fata de 2018); Italia, pe locul sapte, cu 4.041 milioane de dolari (-10,46% fata de 2018); Spania se afla pe locul 14 cu 2.829,8 milioane de dolari (-3,8%).

In ceea ce priveste principalele tari client din UE sunt: Olanda, pe locul patru, cu 10.125 milioane dolari (-22,47%); Germania, pe locul sase cu 4.731 milioane dolari (-9,12%); Spania, a saptea cu 4,042 milioane dolari (-21,27%), Belgia pe pozitia a paisprezecea cu 3,202 milioane dolari (+ 0,16%); Polonia – 850,3 milioane dolari, Italia – 3,149 milioane dolari, Regatul Unit – 2.959 milioane dolari, Franta – 2.609 milioane dolari.

In 2019, comertul Braziliei cu tarile UE a obtinut un sold pozitiv de 2.550 milioane dolari, ceea ce a insemnat o scadere cu 86,08% fata de 2018. Rata de acoperire a trecut de la 121% in 2018 la 108% in 2019. Datele privind comertul UE-Brazilia din 2020, obtinute pana in prezent, arata o scadere a fluxului comercial cu 4,52% fata de aceeaasi perioada din 2019.

8. SCHIMBURILE COMERCIALE CU ROMÂNIA

	Milioane USD				
	2016	2017	2018	2019	Creștere %
TOTAL	504,59	491,06	659,05	596,62	-10,99
EXPORT	219,34	185,90	207,99	202,21	-2,78
IMPORT	285,25	305,15	451,05	384,41	-14,77
SOLD	- 65,91	-119,25	-243,0	-182,2	

Principalele produse exportate:

- Automobile și alte vehicule, accesorii (97,871 mil.USD);
- Mașini, aparate și materiale electrice și părți (58,728 mil.USD);
- Materiale plastice și articole; cauciuc și articole (14,405 mil.USD);
- Metale comune și articole (17,399 mil.USD);
- Instrumente și aparate optice (6,862 mil.USD);
- Produse chimice anorganice și organice (2,243 mil.USD);

MINISTERUL ECONOMIEI, COMERTULUI SI RELATIILOR CU MEDIUL DE AFACERI

- Produse ceramice; sticlă și articole din sticlă (1,237 mil.USD);

Principalele produse importate:

- Produse ale regnului vegetal – cafea, fructe seminte (25,433 mil.USD);
- Zahar și produse zaharoase (27,625 mil.USD);
- Reziduri și deșeuri ale industriei alimentare (152,882 mil.USD);
- Produse minerale – zgură și cenușă (89,921 mil.USD);
- Echipamente electrice și părți (11,310 mil.USD);
- Pastă de lemn sau din alte material fibroasecelulozice (8,803 mil.USD);
- Materiale textile si articole (3,876 mil.USD);
- Materiale plastice și articole (1,808 mil.USD);
- Încălțăminte (1,806 mil.USD);
- Articole din piatră, azbest, ciment (1,752 mil.USD);
- Metale comune și articole (4,743 mil.USD);
- Vehicule și accesorii (6,524 mil.USD).

IV. ASOCIATII PATRONALE BRAZILIERNE CU ATRIBUTII DE COMERT EXTERIOR

1. Asociatii braziliene din Sectorul Agroindustrial

ABICAB - Associação Brasileira da Indústria de Chocolate, Cacau, Amendoim, Balas e Derivados

Getulio Ursulino Netto - getulioun@uol.com.br

Marcos Hermendo Ribeiro - expochoc@abicab.org.br

Tel: +55 11 32664366

Av. Paulista, 1313 - 8º Andar - Sl. 809, CEP: 01311-923 São Paulo - SP

www.abicab.org.br www.abicabsweetbrazil.org.br

ABIMA - Associação Brasileira das Indústrias de Massas Alimentícias

Eliane Kay - presidencia@abima.com.br ; export@abima.com.br

Tel: +55 11 38153233

Av. Brig. Faria Lima, 1478 - cj. 913 CEP: 01451-001 São Paulo - SP

www.abima.com.br

ABIEC - Associação Brasileira das Indústrias Exportadoras de Carnes Industrializadas

Antonio Camardelli - camardelli@abiec.com.br

Andréa Veríssimo - andrea@abiec.com.br

Tel: +55 11 38131277; 91 317378, 30325997

Av. Brig. Faria Lima, 1912- 14º, Conj. J Jardim Paulistano CEP: 01452-922 São Paulo - SP

www.abiec.com.br

MINISTERUL ECONOMIEI, COMERTULUI SI RELATIILOR CU
MEDIUL DE AFACERI

ABIC - Associação Brasileira da Indústria de Café

Guivan Bueno - abic@abic.com.br, guivan.bueno@cafedamasco.com.br

Christian Santiago - christian@sindicafesp.com.br

Tel: +55 21 25168595; 22630398

Rua Visconde de Inhaúma 50, 8º andar CEP: 20091-000 Rio de Janeiro - RJ

www.abic.com.br

ABRABE - Associação Brasileira de Bebidas

FENACA - Federação Nacional das Associações dos Produtores de Cachaça de Alambique

Fabrizio Fasano Walter Caetano Pinto - abrabe@abrabe.org.br

import@casafasano.com.br, fenaca@fenaca.org.br

Maria José Miranda Murilo Albernaz - mariajose@abrabe.org.br, fenaca@fenaca.org.br

Tel: +55 11 30796144, 99974141; +55 31 32133292, 91039038

Fax: +55 11 31676381, +55 31 32811254

Av. Nove de Julho, nº 5017, 1º andar Jardim Paulista CEP: 01407-903 São Paulo SP

Rua Bernado Guimarães, nº 63, 5º andar, Bairro Funcionários, CEP: 30140-080

Belo Horizonte-MG

www.abrabe.org.br, www.fenaca.org.br, www.pbdac.com.br

ABCC - Associação Brasileira dos Criadores de Camarão

Itamar de Paiva Rocha - abccam@abccam.com.br

Eduardo Rodrigues - abccam@uol.com.br

Tel/fax: +55 81 33271398

Rua Maria Carolina, 205 - Sl 104 CEP: 51020-220 Boa Viagem Recife - PE

www.abccam.com.br

ABCZ - Associação Brasileira dos Criadores de Zebu

Orestes Prata Tiberý Júnior - export@braziliancattle.com.br

Gerson Simão - export@braziliancattle.com.br

Tel: +55 34 33193958

Fax: +55 34 33193900

Pç. Vicentino R. da Cunha, 110 - Pq. Fernando Costa CEP: 38022-330 Uberaba - MG

www.abcz.org.br, www.braziliancattle.com.br

ANFAL - Associação Nacional dos Fabricantes de Alimentos para Animais

José Maria Parra - anfal@anfal.org.br, jose.parra@br.nestle.com

José Edson G. França - galvao@anfal.org.br

Tel: +55 11 35411760, 94759107

Fax: +55 11 31712766

Av Paulista, 1313, 10º andar, Sala 1030 CEP: 01311-923 São Paulo - SP

www.anfalpet.org.br

IPD - Instituto Paraná de Desenvolvimento

Arthur Claudino dos Santos - ipd@ipd.org.br, rosane@decorprint.com.br

presidencia@ipd.org.br

MINISTERUL ECONOMIEI, COMERTULUI SI RELATIILOR CU
MEDIUL DE AFACERI

Ming Liu - mingliu@organicsbrasil.org, mingliu@gustinpar.com

Tel/Fax: +55 41 33620200

Rua Doutor Correa Coelho, 741 Jardim Botânico CEP: 81210-350 Curitiba - PR

www.ipd.org.br ; www.organicosbrasil.org

IBRAVIN - Instituto Brasileiro do Vinho

Carlos Raimundo Paviani - paviani@ibravin.org.br

Andréia Gentilini - export@winesfrombrazil.com, ibravin@ibravin.org.br

Tel/fax: +55 54 34541566

Tel: +55 54 99645647

Rua Marechal Floriano, 234 CEP: 95700-000 - Bento Gonçalves - RS

www.ibravin.org.br

Instituto Agropolos do Ceará

Ricardo Sabadia - sabadia@agropolos.org.br

José Rubens Aguiar - rubensaguiar@seagri.ce.gov.br, agroflores@seagri.ce.gov.br

Tel: +55 85 31011670, 88788983

Fax: +55 85 31011679

Av.Santos Dumont,3060, Sala701/704 Casa Blanca-Aldeota,CEP:60150-161, Fortaleza-CE

www.agropolos.org.br , www.floresdoceara.com.br

IBRAF - Instituto Brasileiro de Frutas

Moacyr Saraiva Fernandes - ibraf@uol.com.br, mv.engenharia@proxy.com.br,

sandra@ibraf.org.br

Valeska Oliveira - valeska@ibraf.org.br

Tel/fax: +55 11 32238766

Av. Ipiranga, 952 - 12º andar Sta. Ifigênia - Centro CEP: 01040-906 São Paulo - SP

www.ibraf.org.br www.brazilianfruit.org

SEAP - Secretaria Especial de Pesca e Aquicultura da Presidência da República

Altemir Gregolin - pesca-df@seap.gov.br

Guilherme Crispim - guilhermecrispim@seap.gov.br

Tel: +55 61 32182847

Fax: +55 61 32245049

Esplanada dos Ministérios Bloco "D" 2º andar CEP: 70043-900 Sala 402, Brasília - DF

www.planalto.gov.br/seap

SINDIFIBRAS - Sindicato das Indústrias de Fibras Vegetais no Estado da Bahia

Wilson Andrade - wilsonandrade@bolsabahia.com.br

Rafael Ribeiro - rafael@promobahia.com.br

Tel: +55 71 32417499, 88013000

Fax: +55 71 32417234

Rua Edístio Pondé, 342, Ed. Conj. Albano Franco, Stiep CEP: 41.760-310 Salvador - BA

www.braziliansisal.com

2. Asociatii din domeniul Materialelor de Constructii

MINISTERUL ECONOMIEI, COMERTULUI SI RELATIILOR CU
MEDIUL DE AFACERI

ABIMÓVEL - Associação Brasileira das Indústrias do Mobiliário

Domingos Sávio Rigoni - abimovel@abimovel.com

João Araújo - joao.araujo@abimovel.com

Tel: +55 11 38178711

Fax: +55 11 38178717

Av. Brigadeiro Lima, 1234 - 15º andar, conjunto 151 Pinheiros CEP: 01452-904

São Paulo - SP

www.abimovel.com

ARTEST - Artesanato & Estilo

Cleuza Hermato Goulart - artest@artest.com.br

Denise Mucci - denisemucci@artest.com.br

Tel/Fax: +55 43 33232510

Rua Paraná, nº 71, Sala 204 -Centro CEP: 86020-360 Londrina - PR

www.artest.com.br

ABIROCHAS - Associação Brasileira da Indústria de Rochas Ornamentais

Sérgio Daneluzzi Azeredo - abirochas@abirochas.com.br, sergio@abirochas.com.br

Roberta Britto - roberta@abirochas.com.br

Tel: +55 11 32539250

Fax: +55 11 32539458

Av. Paulista, 1313, 8º andar, Sala 802 Bela Vista CEP: 01311-200 São Paulo - SP

www.abirochas.com.br

ANFACER - Associação Nacional dos Fabricantes de Cerâmica para Revestimento

Adriano Lima - alice@anfacer.org.br, zilda.gutierrez@gyotoku.com.br

Antonio Carlos Kieling - ack@anfacer.org.br

Tel: +55 11 32897555

Fax: +55 11 32879624

Av. Paulista, 453, Conjunto 81- 8º andar -Cerqueira César CEP: 01311-907 São Paulo - SP

www.anfacer.org.br

ABITAC - Associação Brasileira das Ind. de Talhares, Cutelaria, Utensílios Domésticos, Hospitais e Similares

Andrigo Zanella - andrigo.zanella@metalzanelle.com.br

Patrícia Kersch - pkersch@brturbo.com.br, abitac@cicgaribaldi.com.br

Tel: +55 54 34626544

Fax: +55 54 34621960

Av. Perimetral 897 - Bairro São José – Garibaldi - RS

www.abitac.org.br

Central de Artesanato Cooparigs

Ioni Hesse - exportacao@cooparigs.com.br, rgd@cooparigs.com.br

Araci Proença - rgd@cooparigs.com.br

Tel: +55 51 33743382

Fax: +55 51 33748105

MINISTERUL ECONOMIEI, COMERTULUI SI RELATIILOR CU
MEDIUL DE AFACERI

Travessa São José, 515 CEP: 90240-200 Porto Alegre - RS

www.maogaucha.com.br

CENTRO CAPE - Instituto Centro de Capacitação e Apoio ao Empreendedor

Tânia Maria Machado Silva - ccape@centrocape.org.br

Tânia Maria Machado Silva - ccape@centrocape.org.br, apex2@centrocape.org.br

Tel: +55 31 32842229

Fax: +55 31 32816092

Rua Grão Mogol, 662 - 1º e 2º andares Sion CEP: 30310-010

Belo Horizonte - MG

www.centrocape.org.br

EXPORTARTE - Associação dos Produtores de Objetos de Arte e Artesanato

Alexander da Rocha Fernandes - alex@alexmontelberto.com.br

Ana Célia de Lima - anacelialima6@hotmail.com

Tel/fax: +55 81 34743996

A. Conselheiro Aguiar - Nº 1555 loja 37 Boa Viagem Recife - PE

CEP: 51.111-010

Instituto o Fazer do Brasil de Apoio à Capacitação e Promoção Comercial de Objetos e Artigos Brasileiros

Meire Azevedo Beraldo - meire@fazerbrasil.org.br

Walkíria Dutra - walkiria@fazerbrasil.org.br

Tel: +55 11 50941413

Fax: +55 11 55433671

Rua Gaivota, 1852 Moema CEP: 04522-034 São Paulo - SP

www.fazerbrasil.org.br

MOLDEXPORT - Associação Civil de Promoção à Exportação de Moldes (Joinville S

Valério Winter - comercial@vama.com.br

Victor Albert Batista da Silva - fintrade@moldexport.com.br

Tel: +55 (47) 34330641

Fax: +55 (47) 34330631

Rua Plácido Gomes, 391 Anita Garibaldi CEP: 89202-050 Joinville - SC

www.moldexport.com.br

SINDIMADEIRA - Sindicato Intermunicipal das Indústrias Madeireiras, Serrarias, Carpintarias, Tanoarias, Esquadrias, Marcenarias, Móveis, Madeiras Compensadas e Laminadas, Aglomerados e Chapas de Fibras de Madeiras do Estado do Rio Grande do Sul

Serafim Gabriel Quissini - atendimento@sindimadeira.org.br

Moacir Bueno - moacir@sindimadeirars.com.br

Tel/fax: +55 54 32281744

Rua Ítalo Victor Bersani, 1134 Bairro Jardim América - Caixa Postal 1334

CEP: 95050-520 - Caxias do Sul - RS

www.sindimadeira.org.br

MINISTERUL ECONOMIEI, COMERTULUI SI RELATIILOR CU
MEDIUL DE AFACERI

SINDIVIDRO - Sindicato da Indústria de Vidros e Cristais Planos e Ocos no Estado de São Paulo

Arnaldo Manoel Alves - alvesam@corning.com

Rafael Graco - rgraco.sinvidro@wm.com.br

Tel: +55 11 32512744, 47413204

Fax: +55 11 32512558

Av. Paulista 1313, 9º Andar, Conj. 913 Bela Vista CEP: 01311-923 São Paulo - SP

www.glassbrasil.com

3. Asociatii din domeniul Masini si Echipamente

ABIMAQ - Associação Brasileira da Indústria de Máquinas e Equipamentos

Newton de Melo - newton.mello@abimaq.org.br

Maurício Buccini - mauricio.buccini@abimaq.org.br

Tel: +55 11 55826347

Fax: +55 11 55826348

Av. Jabaquara, 2925, Mirandópolis CEP: 04045-902 São Paulo - SP

www.abimaq.org.br

ABIMDE - Associação Brasileira da Indústria de Materiais de Defesa

Roberto Guimarães de Carvalho - abimde@abimde.com.br

Raul Casanova Júnior - rcasanova@abimde.com.br

Tel: +55 11 32145032 ; Fax: +55 11 32144860

Av. Paulista, 2644 - 12º andar - Cerqueira César CEP 01310-300 São Paulo - SP

www.abimde.com.br

ABIGRAF - Associação Brasileira da Indústria Gráfica

Mário César Martins de Camargo - abigraf@abigraf.org.br, mcesar@abigraf.org.br

Wagner José da Silva - wsilva@graphia-alliance.org.br

Tel: +55 11 50877777 ; Fax: +55 11 50877733

Rua do Paraíso, 533 Paraíso CEP: 04103-000 São Paulo - SP

www.abigraf.org.br

ABRAMEQ - Associação Brasileira das Indústrias de Máquinas e Equipamentos para os Setores do Couro, Calçados e Afins

Raul Ludwig - presidente@abrameq.com

Tel: +55 51 5942232 ; Fax: +55 51 5942232

Rua Lucas de Oliveira, 49 - Sala 204 CEP: 93510-110 Novo Hamburgo - RS

www.abrameq.com

ABRAVA - Associação Brasileira de Refrigeração, Ar Condicionado, Ventilação e Aquecimento

Carlos Eduardo Marchesi Trombini - abrava@abrava.com.br, secretaria@abrava.com.br, carlos.trombini@carrier.utc.com

Leila Vasconcellos - abravaexporta@abrava.com.br

Tel: +55 11 32215777

Fax: +55 11 32224418

Av. Rio Branco, 1492 Campos Elíseos CEP: 01206-001 São Paulo - SP

www.abrava.com.br ; www.portalabrava.com.br

MINISTERUL ECONOMIEI, COMERTULUI SI RELATIILOR CU
MEDIUL DE AFACERI

ABIFA - Associação Brasileira de Fundação

Luiz Carlos Koch - abifa@abifa.org.br

Weber Gutierrez - wgutierrez@abifa.org.br

Tel: +55 11 35493344

Fax: +55 11 35493355

Av. Paulista 1274 - 20º andar CEP: 01310-925 São Paulo - SP

www.abifa.org.br

BBE - Brazilian Bakery Equipment - Associação Civil de Promoção de Exportação de Máquinas e Equipamentos para Panificação

André Luiz Rosa Rezende - andre.rezende@praticafornos.com.br

Francisco Grabenweger - bbe@bbebrasil.com.br

Tel: +55 11 55616316

Fax: +55 11 55616317

Rua Joaquim Nabuco, 156, Conjunto 7 CEP: 04621-001 São Paulo - SP

www.bbebrasil.com.br

HTA - High Technology Aeronautics (São José dos Campos-SP)

Urbano Cícero de Fleury Araújo - urbano@hta.com.br

Lúcio Simão dos Santos - lucio@hta.com.br

Tel: +55 12 39423422

Fax: +55 12 39131070

Av. Dr. João Guilhermino nº 474, Sala 21, Edifício Office Tower, Centro CEP: 12210-130

São José dos Campos - SP

www.hta.com.br

INP - Instituto Nacional do Plástico

Luiz de Mendonça - luiz.mendonca@braskem.com.br

Wagner Delarovera - delarovera@inp.org.br

Tel: +55 11 38148142, 82761600

Fax: +55 11 38148604

Av. Brigadeiro Faria Lima, 1779 6º andar, Conj. 62 Jardim Paulistano CEP: 01451-912

São Paulo - SP

www.exportplastic.com.br

ONIP - Organização Nacional da Indústria do Petróleo

Eloi Fernández y Fernández - onip@onip.org.br, eloi@onip.org.br

Bruno Musso - bmusso@onip.org.br

Tel: +55 21 25634615

Fax: +55 21 25634616

Av. Graça Aranha, 1/5º andar - Centro CEP: 20030-002

Rio de Janeiro, RJ

www.onip.org.br

SINDIBOR - Sindicato das Indústrias de Borracha

MINISTERUL ECONOMIEI, COMERTULUI SI RELATIILOR CU
MEDIUL DE AFACERI

Edgar Solano - sindibor@borracha.com.br
Ademar Queiroz - sindibor@borracha.com.br
Tel: +55 11 32512999
Fax: +55 11 38480900
Avenida Paulista 2001 11º andar - Conjuntos 1101 A 1110 Cerqueira César –
CEP: 01311.931
São Paulo - SP
www.sindibor.com.br

SINDIPEÇAS - Sindicato Nacional da Indústria de Componentes para Veículos Automotores
Paulo Roberto Butori - rsilva@sindipecas.org.br
Theophil Jaggi - iblass@sindipecas.org.br
Tel: +55 11 38484848, 38484814
Avenida Santo Amaro, 1386 · Vila Nova Conceição CEP: 04506-001
São Paulo - SP
www.sindiepcas.org.br

UNION TRADING BRASIL - Associação Industrial e Comercial Importadora e Exportadora Ltda (Equipamentos para Fabricação de Sorvete)
César Tonheiro - ataforma@terra.com.br, uniontrading@uniontradingbrasil.com,
cesarttonheiro@terra.com.br
Cláudio Bertolucci - niontrading@uniontradingbrasil.com
Tel: +55 18 36231266, 81290746
Fax: +55 11 30787658
Rua Tabapuã 821 Sala 102 Itaembibi CEP: 04533-013 São Paulo - SP
www.uniontradingbrasil.com , www.artegel.com.br

4. Asociații din domeniul Moda, Confectii, Incaltaminte

ABEST - Associação Brasileira de Estilistas
Amir Slama - amirslama@abest.com.br
Clarissa Guimarães - clarissa@abest.com.br
Tel: +55 11 31513793
Fax: +55 1136672918
Rua Albuquerque Lins, 537 - Sala 151 CEP: 01230-001 São Paulo - SP
www.abest.org.br

ABIT - Associação Brasileira da Indústria Têxtil e de Confecção
Josué Cristiano Gomes da Silva - presidencia@abit.org.br
Rossildo Faria - faria@abit.org.br
Tel: +55 11 38236100; Fax: +55 11 38236122
Rua Marquês de Itú, 968 Higienópolis CEP: 01223-000
São Paulo - SP
www.abit.org.br

MINISTERUL ECONOMIEI, COMERTULUI SI RELATIILOR CU
MEDIUL DE AFACERI

ABIHPEC - Associação Brasileira da Indústria de Higiene Pessoal, Perfumaria e Cosméticos

João Carlos Basílio da Silva - carla@abihpec.org.br

Manoel Teixeira Simões - manoel@abihpec.org.br

Tel/fax: +55 11 33729899

Av. Paulista nº 1313 - 10º andar, Conjunto 1080, Bela Vista CEP: 01311-923

São Paulo - SP

www.abihpec.org.br

AMPE - Sindicato das Indústrias do Vestuário de Brusque

Ivo Celestino Lombardi - exportacaoampe@terra.com.br

Vanessa Bressini - exportacaoampe@terra.com.br

Tel/fax: +55 47 33513811

Rua Azambuja Nº 214 CEP: 88354-100

Brusque - SC

www.pronex.com.br

ABICALÇADOS - Associação Brasileira da Indústria de Calçados

Elcio Jacometti - jacometti@aci-franca.org.br

Heitor Klein - heitor@abicalcados.com.br

Tel: +55 51 35947011 ; Fax: +55 51 35948011

Rua Aluisio de Azevedo, 60 - S. 6 CEP: 93520-300 Novo Hamburgo - RS

www.abicalcados.com.br

APEMEBI - Associação dos Pequenos e Médios Exportadores de Birigüi (SP)

Maurício de Miguel Felipini - mauricio@biri.com.br

Rossana Judite Codogno - rossana@brazon.com.br

Tel: +55 18 36421804

Fax: +55 18 36429338

Rua Euclides Miragaia, nº 1225, Sala 4 Vila Guarujá CEP: 16200-000 Birigüi - SP

www.brazon.com.br

APPROM - Associação Nacional dos Fabricantes de Produtos Promocionais

Marcos Antônio Lucas - approm@approm.org.br

Flávio Sena Fonseca - flaviosena@approm.org.br

Tel/fax: +55 11 37221460

Rua Dr. Clóvis de Oliveira - Nº 574 CEP: 05616-072 São Paulo - SP

www.approm.org.br

ASSINTECAL – Associação Bras. das Inds. de Componentes para Couro e Calçados

Eduardo Renato Kunst - assintecal@assintecal.org.br, alinemoura@assintecal.org.br

Ilse Maria B. Guimarães - ilse@assintecal.org.br

Tel: +55 51 35845200 ; Fax: +55 51 35845201

Rua Júlio de Castilhos, 351, Sala 802 Ed. ACI/NH CEP: 93510-130 Novo Hamburgo - RS

www.assintecal.org.br

ASEM - Associação Serrana de Empresas de Moda de Nova Friburgo - FULÔ

Michelyne de Paula Siveira - fulo@fulobrasil.com.br

MINISTERUL ECONOMIEI, COMERTULUI SI RELATIILOR CU
MEDIUL DE AFACERI

Raymundo Ribeiro - carouge@uol.com.br
Tel: +55 22 25228960
Fax: +55 22 25228457
Fazenda Soledade, Rio Grande de Cima, Nova Friburgo - RJ
Cx. Postal:97254
www.fulobrasil.com.br

CICB - Centro das Indústrias de Curtume de Brasília (Couro)
Umberto Cilião Sacchelli - supere@supere.com.br, ucsacchelli@apucacouros.com.br,
cristina@apucacouros.com.br
João Carlos Feller - cicb@terra.com.br
Tel: +55 61 32241867 ; Fax: +55 61 33237943
Edifício Terra Brasília, Sala 409 SAS Quadra 1, Bloco N, Asa Sul CEP: 70070-010 -
Brasília – DF
www.brazilianleather.com.br

Consórcio Pantanal Fashion Export

Alexandre Bertoncello - bertoncello@pantanalfashion.com.br,
pantanalfashion@pantanalfashion.com.br
Tel: +55 11 21651472, +55 67 92898842
Fax: +55 67 33242727
Av. Afonso Pena, 3504 - 5º andar - sala 52 CEP: 79002-075 Campo Grande - MS
www.pantanalfashion.com.br

IBGM - Instituto Brasileiro de Gemas e Metais Preciosos

Hécliton Santini Henriques - hecliton@ibgm.com.br
Edmundo Calhau Filho - calhau@ibgm.com.br
Tel: +55 61 33263926
Fax: +55 61 33286721
SCN Quadra 2, Bloco D, Entrada A, S/Nº, Centro Empresarial Encol, Salas 1103/1105
CEP: 70410-500 Brasília - DF
www.ibgm.com.br

5. Asociatii din domeniul Tehnologie si Sanatate

ABIMO - Associação Brasileira da Indústria de Artigos e Equip. Médicos, Odont., Hosp. e
de Laboratórios

Djalma Luiz Rodrigues - abimo@abimo.org.br, djalmarodrigues@fanem.com.br
Hely Audrey Maestrello - hely@abimo.org.br
Tel/fax: +55 11 32850155
Av. Paulista, 1313 - 8º Andar - Conj. 806 Bela Vista CEP: 01311-923 São Paulo - SP
www.abimo.org.br

ACTMINDS -Software Campinas

MINISTERUL ECONOMIEI, COMERTULUI SI RELATIILOR CU
MEDIUL DE AFACERI

Marcelo Rodrigues - marcelo@hst.com.br
Fábio Pagani - fabio@actminds.com, fabio@acquasoftware.com.br
Tel: +55 19 32877060, 91959332
Fax: +55 19 32877150
Estrada da Telebrás/ UNICAMP Km 0,97 Cidade Universitária Caixa Postal 6123
CEP: 13083-970 Campinas - SP
www.actminds.com

ABIQUIF - Associação Brasileira da Indústria Farmoquímica
José Corrêa - abiquif@abiquif.org.br, jcs@abiquif.org.br
Onésimo Ázara Pereira - abiquif@abiquif.org.br
Tel: +55 21 22203005
Fax: +55 21 25246506
Av. Calógeras, 15, 10º. andar CEP: 20030-070 - Rio de Janeiro - RJ
www.abiquif.org.br

IH - Instituto de Hospitalidade
Luís Felipe Carneiro - scruzl@hospitalidade.org.br
Rômulo Santos - romulo@hospitalidade.org.br
Tel/fax: +55 71 33200700
Rua Frei Vicente, 16 Centro Histórico CEP: 40025-130 Salvador - BA
www.hospitalidade.org.br

Consórcio Saúde Brasil
Lauro Carlos Miquelin - lauro@imarq.com.br
Mauro Stormovski - mauro@interimhomecare.com.br
Tel/fax: +55 11 38454567
Rua Fidêncio Ramos, 100 - 1º andar, Vila Olímpia CEP: 04551-010 São Paulo - SP

SOFTEX - Sociedade para Promoção da Excelência do Software
Waldemar Borges - waldemar@recife.pe.gov.br, waldemar@nac.softex.br
Gláucia Critter Chiliatto - glaucia@nac.softex.br
Tel: +55 19 32877060
Fax: +55 19 32877150
Estrada Telebrás/Unicamp, km 0.97 - Cidade Universitária CEP: 13081-970
Campinas - SP
www.softex.br

Red: S. Bumbaru, cons.sup.